

ΟΜΟΦΩΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ
ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Αθήνα, 7.7.2011

Η σύγκλητος της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών συζήτησε το προσχέδιο νόμου για την Ανώτατη Παιδεία και συμφωνώντας με το πνεύμα των αποφάσεων της τελευταίας Συνόδου των Πρυτάνεων, εκφράζει ομόφωνα την αντίθεσή της με όσα αυτό προβλέπει και ζητάει την απόσυρσή του για τους κάτωθι λόγους:

1. Ένα νομοσχέδιο το οποίο δεν επιφέρει αλλαγές και βελτιώσεις στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, αλλά το ανατρέπει πλήρως, είναι απαράδεκτο να κατατίθεται στη Βουλή με στόχο την ψήφισή του εν μέσω της καλοκαιρινής περιόδου, χωρίς προηγούμενη διεξοδική και επί της ουσίας συζήτηση με την ακαδημαϊκή κοινότητα που καλείται να το εφαρμόσει. Η επίσπευση αυτή αναδεικνύει μια θεσμική βία και εκτροπή που δυστυχώς τελευταία είναι διάχυτη σε όλη την πολιτική ζωή της χώρας.
2. Το υπουργείο αγνόησε τις θέσεις και τις προτάσεις που επεξεργάστηκαν αναλυτικά επιτροπές εργασίας, συλλογικά όργανα των Πανεπιστημίων και οι σύνοδοι των Πρυτάνεων (Λαυρίου και Ναυπλίου), πάρα το γεγονός ότι εκφράζουν τη βούληση της συντριπτικής πλειοψηφίας της ακαδημαϊκής κοινότητας. Υιοθέτησε επιλεκτικά δευτερεύουσες επισημάνσεις επιλέγοντας ουσιαστικά τη σύγκρουση, τη μείωση και την κατάργηση του δημοκρατικού δημόσιου πανεπιστημίου.
3. Το προτεινόμενο νομοσχέδιο διαπνέεται από μία διάθεση γενικευμένης απαξίωσης της μέχρι σήμερα λειτουργίας των ΑΕΙ και του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου που επιτελούν. Παραβλέπεται το γεγονός ότι, παρά την ραγδαία υποχρηματοδότηση και τις όποιες αδυναμίες του καταλογίζονται, το δημόσιο πανεπιστήμιο αποτελεί ίσως τον μόνο τομέα που ακμάζει, καθώς διδάσκοντες, ερευνητές και φοιτητές διακρίνονται διεθνώς σε πολλά γνωστικά πεδία, παράγοντας επιστημονική γνώση και έργο δυσανάλογα μεγάλο για τις δυσχερείς συνθήκες έρευνας που επικρατούν στη χώρα μας. Από αυτή την άποψη είναι επιεικώς απαράδεκτη η μεθοδευμένη επιχείρηση δυσφήμισης και στιγματισμού της ακαδημαϊκής κοινότητας από την ηγεσία του ΥΠΔΜΘ και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης που, χρησιμοποιώντας επιλεκτικά παραδείγματα παθογένειας, μεταφέρουν την εικόνα ενός Πανεπιστημίου αναχρονιστικού, διαπλεκόμενου και αναξιόπιστου. Πρόκειται για μία συστηματική προσπάθεια χειραγώγησης της κοινής γνώμης, ώστε οι κυβερνητικές επιλογές να εμφανιστούν ως «απαίτηση της ελληνικής κοινωνίας».

4. Το σχέδιο νόμου διαπνέεται από ένα ολιγαρχικό και αντιδημοκρατικό πνεύμα εισάγοντας σχέσεις χρόνιας βαθιάς και διαρθρωτικής υποτέλειας σε κάθε επίπεδο της πανεπιστημιακής λειτουργίας. Πνεύμα ιδιαίτερα επικίνδυνο σε μία περίοδο που η χώρα βρίσκεται σε γενικευμένο καθεστώς απώλειας εθνικών και συνταγματικών δικαιωμάτων. Πιο συγκεκριμένα, εισάγει ένα υπέρ-συγκεντρωτικό και υπέρ-γραφειοκρατικό σύστημα διοίκησης που καταργεί τη συνταγματικά κατοχυρωμένη επιταγή της πλήρους αυτοτέλειας. Προτείνει την ετεροδιοίκηση των Πανεπιστημίων με την εισαγωγή του θεσμού των Διοικητικών Συμβουλίων. Πρόκειται για Συμβούλια που επιλέγονται με αδιαφανείς όρους χωρίς δημοκρατική νομιμοποίηση, τα οποία αποφασίζουν και δεν γνωμοδοτούν απλά, όπως συμβαίνει στα ευρωπαϊκά ιδρύματα, και καλούνται να διαχειρίζονται ακαδημαϊκά θέματα που ενδέχεται να αγνοούν παντελώς. Ταυτόχρονα, η Σύγκλητος μετατρέπεται σε διακοσμητικό όργανο με απλώς «συμβουλευτικό» ρόλο, οι Γενικές Συνελεύσεις χάνουν την θεσμική τους ισχύ, ενώ οι Τομείς παύουν να υφίστανται. Με αυτό τον τρόπο καταργείται κάθε ίχνος δημοκρατικότητας και συλλογικότητας, καθώς το μεγαλύτερο μέρος του διδακτικού προσωπικού μετατρέπεται σε υπαλλήλους που προσφέρουν «γνώση» και «υπηρεσίες» επιβαλλόμενες άνωθεν, χωρίς να έχουν δικαίωμα λόγου, κριτικής παρέμβασης και συνδιαμόρφωσης των αποφάσεων. Με τη συρρίκνωση της εσωτερικής δημοκρατίας ανοίγει ένας δρόμος προς την αυθαιρεσία και την ανεξέλεγκτη άσκηση εξουσίας, ενώ εισάγονται νέου τύπου σχέσεις διαπλοκής και συναλλαγής. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της επικίνδυνης συρρίκνωσης είναι οι προτεινόμενες μειώσεις-εκπτώσεις των εκλεκτορικών σωμάτων για την ανάδειξη μελών ΔΕΠ, τα οποία από 30μελή γίνονται 7μελή, με αποτέλεσμα να διαμορφώνονται σχέσεις προσωπικής υποχρέωσης, εξάρτησης και αδιαφάνειας. Η κοινωνική λογοδοσία που αποτέλεσε κεντρικό επικοινωνιακό σύνθημα της Υπουργού κατά τη διάρκεια των υποτιθέμενων διαβουλεύσεων, στην πραγματικότητα υπονομεύεται.
5. Η φιλοσοφία του νομοσχεδίου προοιωνίζεται την αθέτηση της υποχρέωσης του κράτους και την απόσυρσή του από τη χρηματοδότηση της Δημόσιας Ανώτατης Εκπαίδευσης και τη σταδιακή ιδιωτικοποίησή της. Η πρόθεση αυτή επιβεβαιώνεται από την πραγματικότητα καθώς, παρά τις αρχικές διαβεβαιώσεις της κυβέρνησης ότι οι τομείς της Παιδείας και της Υγείας θα εξαιρεθούν από το Μνημόνιο, η υποχρηματοδότηση των ΑΕΙ έχει ξεπεράσει το 50%, με περαιτέρω μείωση στο 66% από το 2012, όταν ακόμα και το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα προβλέπει μείωση δαπανών για την Παιδεία μόνο κατά 7%. Αξίζει να σημειωθεί ότι στις σημερινές συνθήκες της οικονομικής κρίσης το Πανεπιστήμιο αποτελεί ίσως το μοναδικό χώρο στο Δημόσιο τομέα που έχει εξορθολογίσει τη διαχείριση των οικονομικών του, μειώνοντας τον προϋπολογισμό του κατά 35%. Αυτό, αν μη τί άλλο, αποδεικνύει την υγιή και αποτελεσματική λειτουργία των εσωτερικών μηχανισμών και διοικήσεων και την ευελιξία του πανεπιστημιακού συστήματος να ανταποκριθεί στις παρούσες δυσμενείς συνθήκες.
6. Το προσχέδιο νόμου υποβαθμίζει το επίπεδο εκπαίδευσης καταργώντας τα τμήματα και αλλοιώνει τη φύση των σπουδών εισάγοντας ταχύρρυθμα προγράμματα κατάρτισης αμφιβόλου πανεπιστημιακής επάρκειας. Τα Πανεπιστήμια από Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα που ενθαρρύνουν την

κριτική σκέψη και προάγουν την πρωτότυπη έρευνα, μετατρέπονται σε εκπαιδευτήρια που «καταρτίζουν» ημιμαθείς και εύκολα χειραγωγήσιμους πολίτες με μικρό αντίκρουσμα στην αγορά εργασίας.

Γενικότερα, το σχέδιο νόμου αποτελεί συμπίλημα «κακών» και αμφίβολης αποτελεσματικότητας διεθνών πρακτικών, κατά κύριο λόγο αγγλοσαξονικών προτύπων. Εμπεριέχει αντιφατικές, ασαφείς και θολές διατάξεις για κομβικά σημεία της λειτουργίας των Πανεπιστημίων, με αποτέλεσμα να αναλώνεται σε άνωθεν εντολές και να προσομοιάζει σε δομές ιδιωτικής εταιρείας.

Η Σύγκλητος της ΑΣΚΤ καλεί την πανεπιστημιακή κοινότητα και την κοινωνία σε εγρήγορση καθ' όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού, προκειμένου να υπερασπιστούν από κοινού το θεμελιώδες αγαθό της Δημόσιας Δωρεάν Παιδείας και το απαράγραπτο ανθρώπινο και συνταγματικό δικαίωμα στη μόρφωση και τη γνώση.